

GIA BÀN

BỘNH-TRÁP	NGOẠI- QUỐC
Một năm 6000	6000
Sáu tháng 3.000	3.000
Ba tháng 1.500	1.500

Hoa báo phải trả tiền trước.
 Theo và xuất bản bởi ông N.
 TRẦN-DINH-PHIÊN. - Ai đóng
 quảng-cáo, việc riêng, xin thương
 nghị trước.

TIẾNG-DÂN

CHUYÊN-TRUYỀN
 HUYỆH-THỨC-KHANG
 TRAN-DINH-PHIÊN

La Voix du Peuple
 叻 報

BÁO-QUÂN
 叻 報
 叻 報
 叻 報

Học mà không sách cũng như làm ruộng mà không có cày.

HỌC CẦN PHẢI CÓ SÁCH

Học, nói một tiếng « suông » ỉhể, nghe nó dễ dàng và dễ đẹp, như ai cũng hiểu được, ai cũng làm được, không trách nào ai có con em cũng muốn cho đi học, mà ai không đi học được thì tỏ ý buồn bực và hồ thẹn. Hướng chỉ trên đời, những người có nhân cách sống người, làm được công việc ích lợi, phần đóng là xuất thân trong con đường học cả.

Lục vật, chúng ta học văn hóa xa mà đường đi phải có phương hướng. Nếu đi lạc đường thì có khi trọn đời mà không tới nơi tới chốn cũng nên. Bởi vậy nên học, trước nhất phải có sách. Sách đó, thầy đem ra giảng, học trò theo đó mà học, vào lớp nào thì nên học sách gì, như đi đường mà có theo trạm đường mà tiến lên, như vậy thì học có hiệu quả. Bằng nói học mà dụng sách gì học sách nấy, không có sách giáo khoa cho hoàn toàn, thì bước đường đầu đã sai, kéo dài mãi thì giờ, mà chúng ta không được việc gì.

Hàn học là ngày trước, từ quyển sách « Tam tự kinh » (sách ba chữ), không có sách gì gọi là sách phổ thông. Còn về phép làm văn, thì theo lối nói của một nhà lão nho, từ vài môn giáo dục văn khoa cũ như « Văn pháp nhập môn », « Lĩnh nam », v. v. ngoài ra, nói học, thì đồ cũ kho sách cũ rích nào kinh truyện và sách Tam hoàng, Ngũ đế, Hán Đường gì gì, thầy muốn giảng sách gì thì giảng, trò muốn học sách gì thì học, làm người học 9, 10 năm mà chỉ làm cái máy truyền thanh cho người chết dưới mồ đã trăm ngàn đời. Còn một điều đáng thương hại nữa là sách vở ít ỏi, bán in không có, muốn có sách học phải tay sao lấy mà học, nghĩa là dùng tay người mà thế cho bản in, khổ học là giương náo!

Từ trước có người học mà hiểu biết được nghĩa lý để xa mình ở đời, loàn là người có tư chất tốt, tự tìm, tự học, biết chọn lựa mà say nghĩ, như một giữa biển mà gặp được ngọc châu, chứ chẳng phải cái công ơn của sách, sách học kia chỉ làm loạn trí người mà thôi.

Hiện học giờ là ngày nay đã đổi mới, môn học quốc văn đã thông hành mà nói đến sách vở còn thiếu thốn. Chưa nói đến khoa học triết học cao xa, chỉ nói đến sách phổ thông giảng lý mà vẫn còn khuyết phẩm thì học cái gì bây giờ?

Nói thế có người cho là quá khắt. Hiện ngày nay sách dịch và sách soạn mới đã có nhiều. Văn, sách xuất bản vẫn nhiều, song lần thuyết thì ca chiêm phần đa số, còn giáo khoa chỉ một ít sách nhà trường.

Việc Thế-giới

● Trung hoa đối với Nhật-bản
 Bắc kinh, 29 đéc. - Theo tin người Trung hoa, thì quan đống tư lệnh (Nhật) tuyên bố rằng Mãn châu quốc sẽ tiến triển lần đến Trường thành mới thôi.

Lại thêm rằng những thành phố Malignat-hai và Kukuian thuộc Mông-cổ hiện đã bị quân Nhật Mãn chiếm.

● Chính phủ Phúc kiến định thủ tiêu những điều ước bất bình đẳng...

Trước một đại biểu các báo, Trần hữu, Nhân, Trương ba Ngoại giao của chính phủ Phúc-kiến giải thích mục đích cuộc cách mệnh như sau này:

1) Chính thể của chính phủ quốc dân là thái độ có chế độ liên bang;
 2) Cuộc vận động cách mệnh lần này của chúng ta không những chỉ hạn chế ở một địa phương, mà là lan rộng ra khắp nước;
 3) Chính sách ngoại giao của chính phủ mới là thủ tiêu những điều ước bất bình đẳng.

● ...và dự định đánh Phúc-châu
 Nam kinh. - Cơ theo tin tức trong quân giới, thì các tay lặt vặt Phúc-kiến gần đây cho hết cả quân lực đến miền biên giới Tích-giang gần tỉnh đánh Hàng châu, đã từ trước tháng 3 tổng đội của tiến đi rồi.

Lại tin của đoàn máy bay Nam kinh đi do thám về báo cáo rằng quân Phúc kiến hiện đang tập tực kéo đến Thái thuận, do đường Diên bình tiến đánh. Cuộc đại chiến tất nổ lên ở miền Kiến đưng, Chiêm hoa.

Một số nhiều quân, ở Phúc châu các nhà đương chức đã bắt đầu huấn luyện cho dân ai nấy đều có thể sung làm lính hết, rồi dần dần đưa các hạt thuộc tỉnh Phúc kiến, từ đầu đến gần cả đoàn quân Bảo vệ ở trong địa bàn sẵn rồi, thì việc huấn luyện cũng không khó lắm.

● Pháp Nhật thân thiện
 Ba lê, 29 đéc. - Theo báo « Petit Journal » thì người ta rất chú ý đến bài diễn văn của Đại biểu Nhật ở Ba lê là Saito và bài trả lời của Tổng thống Lebrun. Saito nói rằng Pháp Nhật xưa nay vẫn thật lòng thân thiện với nhau, và chỉ có cái kết quả tệ, đẹp của sự thân thiện ấy hiện thời. Tổng

TRONG NAM KỲ, ĐỊA PHƯƠNG LẠI ĐƯỢC GIẢM VÀI MÓN THUẾ NỮA

Số trước bản báo có đăng bài tin thuế bản trong Nam về năm 1934 được giảm 0,50, trước nộp 6\$ mà nay chỉ nộp 5,50, nay thấy báo Saigon đăng tin Hội đồng địa phương lại một vài món thuế khác nữa:

1) Thuế cúng tế theo phong tục Á châu sụt xuống 75%.
 2) Thuế thông tin sụt xuống 40% cho thông 1 thuế khi (mètre canbe) và 60% cho thông trên 10 thước khi.
 3) Thuế khám vệ sinh được sụt xuống 50%.

CHUYỆN ĐỜI

Thái-độ phân hai của công-chúng ta

Người mình có cái tính hay làm những chuyện « phân hai » làm phân hai là làm mà không như định, làm một chuyện mà, không chú tâm, chỉ quyết vào cái chuyện mình làm. Làm như vậy tức là làm mà không làm, mà hình như làm. Vì dụ như đi buôn: cứ có tiền tiền mở ngôi hàng, mua đồ chất đống, kể số mai mô của, rồi đóng lại, phủi phủi có người coi góc qua loa, rồi đi trời kệ. Như vậy vậy tức là làm mà không làm, như hình như làm. Vì dụ như đi buôn: cứ có tiền tiền mở ngôi hàng, mua đồ chất đống, kể số mai mô của, rồi đóng lại, phủi phủi có người coi góc qua loa, rồi đi trời kệ. Như vậy vậy tức là làm mà không làm, mà hình như làm.

ĐỒ HÓA TRANG CỦA NỮ GIỚI TRUNG-HOA THÀNH MỘT SỐ TIỀN ĐANG GHE

Nữ lưu tân thời ta, không ai không thích trang điểm, lại đua nhau mà làm cho hơn người nữa kia. Nhưng có ai biết về trang sức đó là cái gì một loại một số tiền rất lớn đâu! Hãy xem số nhập cảng về đồ hóa trang của chị em đồng bào ta Tổng-khánh-Linh dưới đây:

Son, phấn, dầu thơm... là vật thường dùng của chị em nữ lưu, mà tương không tốn bao nhiêu là lắm. Mới rồi cuộc cách tân trang diện đã diễn ra từ tháng 1 đến tháng 10 trong năm nay, môn hàng hóa trang sức của các nước du nhập nước Tàu, có đến 1.398.664 đồng. Trong số kỹ nước Mỹ chiếm 1/3, thứ nước nước Pháp, Anh, Nhật v. v., mà phần nữa tiền ở Thượng hải. Son, phấn, dầu thơm... khoản phí là bao nhiêu! Chị em ta thấy chưa!

THỜI SỰ ĐOÀN BÌNH

Ông Lê Bá, huyện An Định (Thanh-hóa) có một bà rất giàu, tên là bà Bội. Bà này có một người con đã từng làm nghị viên, mỗi năm « nhậm hội » như các ông nghị khác.

Ông nghị này một năm trên vì xoay tiền của mẹ không được nên rút bỏm và cướp của. Chuyện bẻ ra, ông nghị xét bị tội thì bà mẹ phải đến cửa công xin cho con về.

Ngày nay, sách dạy độ 3 tháng, ông nghị tái phạm: ông làm ma vật đá đòi vào nhà, rồi cũng toàn vào cướp của như trước. Cũng bị bắt nữa, nhưng bà mẹ lại chạy vay xin cho con nữa. (Thuật theo T. B. T. V.).

Bà mẹ ra mà như là vậy đó, mà nhất là khi người con này lại là một ông nghị nữa!

Máy bay không nghe tiếng kêu

Tàu bay thông dụng lần này, có một điều bất tiện, chưa được hoàn thiện là tiếng kêu và vô như xe đi trên không. Mời đây người Quảng đông Đàm chỉ Xương mới phát minh thứ máy bay không nghe tiếng, tài liệu toàn dùng quốc hóa, mới chỉ chế độ 8000 đồng học tàu. Đã trình chánh phủ xét nghiệm.

Môi cảm-tưởng đời với cái tin

« BAN ĐIỀU-TRA CỦA HẠ NGHỊ - VIỆN PHÁP SẾ SANG ĐÔNG - DƯƠNG »

Câu nói trên nghe như quá vụng mà kỳ thiếp ở trong có phần đúng ỉ. Vì Đông dương là xứ có tiếng « giàu » lâu nay, mà mấy năm nay, lần gào họ giá một cách lạ lùng, và trả nợ. Còn các thể vật khác như đường, tơ, chè, quế gì gì cũng đều 5 km, nhà nông nhà thương dễ khoan tay người ngập thì nhà nghèo và phải lao động không có việc mà kiếm cơm hằng ngày, đó là cái hiện tượng rõ ràng. Cái cuộc sống khó khăn trên vai mỗi người, không khác gì là cái gánh nặng quá sức mình mà không cất giầy nổi. Phương cứu vớt thì phải là làm thế nào bớt cái gánh nặng kia. Đầu đó các nhà chánh trị ở xứ này, biết rõ lắm chứ!

Vậy Ban ủy viên điều tra mà có phương gì đỡ cái gánh kia thì hẳn ở bên Pháp định cũng có thể ban cho xứ này được. Trái lại không lưu tâm đến bớt kỳ thì cái gánh eo ỉ ngựa xem hoa, mua trâu về bồng chừa chừa là có thể hiện gì. Hướng lại còn tưởng che mắt đầy mà con mắt nhà điều tra chỉ thấy cái vô ngoài mà sinh ra làm lợi là... ỉ... ỉ.

Nói tóm lại đời đời là chữ « bệnh » này, có thuốc gì thì xin cho ngay, không cần thêm mạch.

Quan Toàn - quyền Pasquier về Pháp

Về cái tin quan Toàn quyền Pasquier về Pháp nghị, bản báo đã có đăng. Nay thấy tin đích xác rằng ngày 4 Janvier vừa qua quan Toàn quyền ở Hanoi đã do chiếc máy bay của hãng « Air France » mà bay vào Saigon. Ngày 5 Janvier, ở Saigon, ngài qua chiếc máy bay Emmerande mà bay thẳng về Pháp.

Quan Phó Toàn quyền Graffeuil thay thế ngài trong lúc ngài về một. Hành trang của ngài có 35 thùng lớn để do chiếc tàu thủy Felix Roussel chở đi rồi.

Môi cảm-tưởng đời với cái tin

Xứ Đông-dương gần mấy năm nay trải qua nhiều biến thái kịch, kể đến cái nạn khủng hoảng dữ dội này, thật là nằm trong cái hoàn cảnh khổ sống đó chết. Bởi vậy nên nghe có tin tức gì có hơi dây dính với mỗi hy vọng của mình, là sinh ra cái ý tưởng như đối gần được ỉ, dân mà sắp có người cho thuốc. Năm trên đối với cuộc quan Tổng trưởng thuộc địa sang Đông-dương, năm ngoài đối với nhíp đức Bảo-đại về nước, dự luận sôi nổi một hồi; nay lại nghe cái tin: Ban ủy viên điều tra của Hạ nghị viện sang Đông dương, đại loại cũng thế.

Có người nói rằng:

«Phạm điều tra là những vấn đề rất rối rắm trên sân quốc tế mà 2 bên xung đột nhau chưa phân khấc trực, hay là việc quân sự hành động cũng an kiện bị mất này nọ, chứ như hiện trạng nguy ngập trên đường kinh tế chính trị ở Đông dương thì trên mấy năm nay, rõ ràng trước tai mắt công chúng, có lẽ Pháp định và Nghị viện để điều tra, mà nhất là các nhà chính trị sang cai trị xứ này, lại càng biểu rõ, không sót chút gì. Chứng bệnh rõ ràng kia cần nhất là cốt có phương thuốc cấp cứu thế nào, chứ không cần sự « thăm mạch » bởi chứng hay là đặt thuốc đo độ nóng lạnh gì nữa.»

LUẬN ĐÀN

Ông Lê Bá, huyện An Định (Thanh-hóa) có một bà rất giàu, tên là bà Bội. Bà này có một người con đã từng làm nghị viên, mỗi năm « nhậm hội » như các ông nghị khác.

Ông nghị này một năm trên vì xoay tiền của mẹ không được nên rút bỏm và cướp của. Chuyện bẻ ra, ông nghị xét bị tội thì bà mẹ phải đến cửa công xin cho con về.

Ngày nay, sách dạy độ 3 tháng, ông nghị tái phạm: ông làm ma vật đá đòi vào nhà, rồi cũng toàn vào cướp của như trước. Cũng bị bắt nữa, nhưng bà mẹ lại chạy vay xin cho con nữa. (Thuật theo T. B. T. V.).

Bà mẹ ra mà như là vậy đó, mà nhất là khi người con này lại là một ông nghị nữa!

Mây văn để đem bàn trong kỳ hội đồng viện Dân-biểu Trung-kỳ năm 1933

(Trích biên bản của Viện)

Mây văn trên Hội đồng viện Dân biểu do ông Khâm triệu tập và chủ trương, sau ngày bế hội với ba tuần thì bản báo đã nhận được tập có ba (copies) bản báo (do ông Khâm hoặc Dân viện) gửi đến ông rất sớm và đáng tư vấn chi tiết. Năm nay Dân viện bắt đầu thảo dưới quyền Nam triều, bản báo đã hội tập bản báo nhiều lần mà Viện trả lời rằng Bộ Lợi đáng chưa rồi. Hay mới nhận được một quyển của Viện gửi tặng thì đến tình thành sách về đại phát cho các ông Dân biểu.

Vậy về công việc Hội đồng kỳ này như dân văn khai mạc, bản ban trị sự và thường trực, cũng chưa có lần ban hành việc v. v. Bản báo đã lược đăng ngày hội kia. Hay xin trích đăng một ít vấn đề quan trọng bản học trong mấy ngày hội, để cung tài liệu cho công chúng say xết về ba ỉ:

1) là nội dung về quyền hạn của Dân viện ngày nay thuộc dưới quyền Nam triều, với ngày trước thuộc dưới Tòa Khâm có khác nhau gì không?

2) là thấy được chân tướng của mấy ông thay một cho nhân dân làm những việc gì?

3) là trong cơ Chánh phủ Bảo hộ ở Nam triều, muốn cho cơ quan dân cử có giá trị và khỏi mất lòng tin nhân dân, thì mô quyền hạn hiện thời của Viện ra ngoài phạm vi 3 chữ « giáo dục » thế nào kia.

TIẾNG DÂN

Vấn đề bách phân phụ nạp thuế đình và điền (ngày 18 10-1933)

Ông Phạm Văn Giáo, trưởng ban, đọc từ trích...

Ông Hoàng Văn Thụ: Nhà nước đặt ra phụ nạp là vì có nhiều dân nghèo. Hiện nay ở các tỉnh phía nam còn có số bách phân nhiều như thế. Tôi tưởng có dân nghèo phụ nạp như thế, vậy nên xin bộ số bách phân xuống.

Ông Nguyễn Trác: Ở tỉnh Thanh hóa từ năm 1929 đến nay trực ra gần 70.000 dân nghèo, tính ra địa số bách phân phụ nạp rồi, làm sao không bỏ các các tỉnh khác, mà các tỉnh ấy đương có chi số bách phân cao nhất.

Ông Võ Đình Thủy: Ông Trác nói phải làm, xin Chánh phủ xét lại cho kỹ càng, như ở Đaiet hiện nay phải trả 60%, thì phụ nạp cũng làm.

Ông Nguyễn Trác: Ở tỉnh Thanh Hóa có nhiều hạng dân công phải đem lên chánh ngạch không có tiền phải bán cả nhà cả cửa đi mà trả.

Ông Viện trưởng: Ở Thanh tỉnh nhiều là vì dân nghèo nhiều.

Ông Nguyễn Trác: Từ trước đến nay có nhiều làng đất bỏ hoang cho việc của ta bỏ bớt số dân bản chúng mà Chánh phủ không thấy xét.

Quan Thường thư Bộ Lợi: Chính phủ khi nào cũng sẵn lòng thương xét các đơn kiện. Nhưng việc lý phải lý là công bình mà làm sao cho khai hết các đơn kiện sự thật, vì phần nhiều chúng số bỏ khai báo quan biết vào, hơn là bỏ hết công.

Ông Phạm Văn Giáo: Tôi xin bộ số quan Đại diện Chánh phủ làm sao không làm một bộ địa phương mình, để mỗi năm phải phải địa bách phân phụ nạp, nên nhiều tình hình, một sự công bằng, nhân dân ta thân.

Quan Chánh phòng nhì: Thực dân lệ ra bao nhiêu thì bớt bách phân phụ nạp bấy nhiêu. Các ngài có định được bao nhiêu địa tịch và có thể chấp hay không?

Ông Phạm Văn Giáo: Đền Kỳ Chánh phủ có thể biết; có địa tịch hay không Viện chúng tôi làm sao mà biết được? (Còn nữa)

SAO KHÔNG THẤY TRÁ LỜI?

Công ông Phạm hữu Ninh Directeur école Thăng Long HANOI

Về việc đăng quảng cáo của trường Ngài, bản báo có gửi 3 bài thơ (8 Septembre, 21 Octobre và 10 Dec. 1933) chẳng rõ tại sao không thấy Ngài trả lời.

T.D.

Hai của người mình: đi nghe diễn thuyết không nghe, tại có lẽ là mình ăn ngủ. Vì vậy nên trong cuộc diễn thuyết ở công sở ở bưng làng, trong người bằng lòng này có có diễn giả.

Giáo-nhầy

VIỆC TRONG NƯỚC

Có thực vậy không? Người mù sáng tạo máy ở Bắc vào Huế

HUẾ. - Ngày 4-1-34 thấy một người mù, ngồi trên xe tay lái của nhà báo Tiếng-Dân bước xuống, người mù của trẻ, bèn đi lao động, nói muốn ra mắt ông chủ báo.

Hỏi thì người ấy tự xưng tên là Đ. (trung-Dung, ở làng Nguyệt-mai, huyện Võ-biên, Nam-Định, 28 tuổi, lần này đi về nhiều lần như: như máy xay lúa, máy đã gạo v. v. mà các báo ngoài Bắc đi đăng. Nay vào Huế có ý vào máy cũ đang sửa lại kiến trúc Báo-Đài, nhờ nhà máy giúp tiền để thí nghiệm các thứ máy mà y đã nghĩ ra trên xe tay lái này.

Nói rồi rời xa đi lên xe đi. Không rõ có thực vậy không?

Ngang qua

HUẾ. - Tối hôm chạp 31 Decembre lại gặp hai bác học có sự ra chuyện lời thời giữa bọn hát và ít người cai khổ đ. Tên kép hát bị đánh rất nhiều, nhưng không dám chống cự lại, có đưa mình chịu, khi đó có người lính cảnh sát mà bị bọn bọn họ không dám coi bấp.

Thấy rõ

HUẾ. - Hôm thứ 3 janvier vừa qua, ông Thái-Nam-Vân biên tập báo impartial trong Saigon, đi ngang qua Huế có đi qua huyện tại hội Quảng-trị và Khánh

học đời thành niên nước ta. Ông lên đến đầu thì giờ rưỡi, đến gần 10 giờ mới xuống. Bật đầu ông kể những có làm cho không học thành ra khổ biết thế nào: vì chửi Tia là một thứ chữ trừu tượng, giả đi lại biến thiên chữ; vì sách của không từ này khó tìm cho ra bản chính, có bằng chỉ những sách của người sau về rỗng và rỗng mà thôi v. v. Kể ông nói qua đạo không, về mặt chính trị, về mặt tư tưởng, sao quá từ (ông dịch ra tiếng Pháp là maître), tiểu thuyết (novelle), các loại đạo, tiểu đạo, mà cho ông không là một tay mới động. Ông tước sang ý chỉ Mussolini mà báo là một tay chần chừ theo ý ông không, để chứng rằng Âu châu có tinh thần không học, rồi nhắc lại những cơ làm cho không học theo đường Hán học mà khó biết khó hiểu mà nói thành niên ta nên mạnh bạo bước vào đường Âu học.

Thỉnh thoảng ông đưa công nhận ông có tài nói. Song tiếc một điều là cái chữ Hán (pian) ông thảo ra không được kỹ, nên chỗ chỗ lập đi lập lại, có chỗ viết, làm giảm sút một ít.

X.

Cal và phu Lục lộ hàng hành quá

NGHỆ-AN. - Ngày 26 decembre 1933, một đơn phu Lục lộ do cai Mỹ coi, làm con đường Thuộc địa n. 1, khoảng cây số 381 382, đường Hà đi Hanoi, thuộc địa phủ làng Kim Khê, huyện Nghi Lộc. Các đơn phu đơn ba đơn giải hải cải đi đoạn đường ấy, liền giờ thời chực ghe; đơn thì đã thủng đẹp gần, đơn thì ôm vai bốp vá, ai nói lại thì chúng lại tiếng cho mấy lát tai. Trong đám đơn phu con gái ấy, có tên Minh là đơn phu, thấy có chỉ để mua như vậy, đứng ra can thiệp. Đơn bắt như vậy, để chúng thêm ghe, lại hành hung thêm nữa, vào sáng và cuộc đánh tên Minh một trận như tổ, thương tích rất nặng; ghe bỏ hoàn, làng gần đã ra bãi, được cả đơn 13 tên, đã trình quan số tại cầu xú. Mong rằng quan trên sẽ trừng trị bọn vô lương này một cách xứng đáng.

T. B. D.

Chó đại cắn chết người, lý trường án tiền

HÀTINH. - Thị Liên người làng Núi diên, làng Yên b, phủ Đèo tho, ngày 12 tháng 8 Anam bị chó nhà Nguyễn-Điền cắn, bị ngu dại không biết đầu chạy thuốc.

Qua ngày 16 tháng 10, bệnh phát, trông rất thảm i con đi vắng, chỉ có người dân chạy ngược chạy xuôi. Đến ngày 19-10 thời thì hôn và chết. Thị Liên lý trường, lý bảo tên Liên có chó phải chịu 10\$, y tính cho xong. Bẩm hết số chạy được 21\$, số học lý lý chỉ con thị Liên 4 quan, lại bắt làm giấy gì đó không biết, có bao nhiêu thì chia cho Nguyễn Mẫn 2\$, Nguyễn Quả (sư ruột y) (xem qua trang ở cột 1)

VĂN-VĂN

THƠ NGƯỜI ĐI NƠI

Lội khe trôi, nhẩy đá trợt
Quay quắt ra đi đến tới nơi.
Ngồi đầu gối phải bước chơi vơi.
Lên non trợt cũng nằm ran đất.
Lội nước đò tay với tay trời.
Đã quyết đóng pha cơn gió bụi,
Quảng bao kho nhọc lác trên đời.
Đầu sông chới nài man man lối,
Khởi đoạn gian nan một thỉnh thời.

Ở hang
Ông xanh xây đục khe dành nơi,
Mang sắn chờ ai lúc lờ lờ.
Mắt một anh hàng nhờ là nài,
Chờ thân gió bụi sắn man trời.
Lũn của của lờ lờ thấy kẻ,
Cơm lục canh thô khỏe khỏe đời.
Mời bẻ củ sắn thời củ củ đười,
Việc gì lớn cái của nhà ai?

Đi giặc núi
Bao vì một núi giặc cùng sương.
Quang quẻ quang sơn mây đêm trường.
Hoa chàm chàm mưng người lạ mới,
Cỏ lam kham đón khách qua đường.
Trông qua cảnh lạ quang đời mới,
Chạnh nhớ non nhà cách một phương.
Sơn thủy hữu tình là một khách,
Biên là ra sức để làm gương.

Thiên lý ngộ

Tin làng báo

Nguyệt san Phát học «Viên Âm» đã xuất bản ngày 1er Decembre 1933. Giá báo mỗi năm 2\$, mỗi quyển 0\$20. Tòa soạn tại: 13 Rue Cham-peau, Hanoi. Thờ, từ, mandat gửi cho ông Lê-đình-lâm, Médecin indo-chino s du cadre latéral, Huế (Boite postale n. 73).

Lại có tin đến 12 janvier đây, báo «Sao Mails» của ông Trần-bà-Vinh Dân biên sẽ xuất bản ở Vinh, mỗi tuần một kỳ, 6 trang mà 2 trang phụ bưng chữ Pháp.

Bản báo có lời chào mừng hai bạn đồng nghiệp.

DANH SÁCH CÁC NHÀ TỪ THIỆN

Giúp nạn dân bị bão ở Bình-dịnh - Phú-yên

(Tiếp theo)

MM. Lê Đai, Lê Quỳnh, v. Phu nhân, Tam kỳ

Bùi Khôi, Ng. Thiệt, v. v.

Lê Đông, Ng. thị Đĩnh, v. v.

Lê Trí, (mỗi người 0\$30 x 7) 2\$10

Phan thị Quế, v. v. 0.40

Ng. Chấn, Lê Tấn, v. v.

Trương Khoa, Trần Đ., v. v.

Ng. Thiệp, Lê Đàng, v. v.

Đặng Siêu, Ng. Thuận, v. v.

Bùi Mẫn, Lê Lợi, v. v.

(mỗi người 0\$20 x 10) 2.00

Võ Phòng và Đoàn Bằng, v. v. 0.30

Lê Khôn, Đ. Đ. Kỳ, Trần Tử, v. v. 0.30

Đặng Quang Khanh, v. v. 0.20

Dương Lý, v. Thanh trã, v. v. 0.20

Ng. Chánh, v. Phú hương, v. v. 0.20

Cong: 5\$70

Số trước: 277.40

Tổng cộng: 278\$70

Bản báo đã gửi cho Hội Cứu-tử Huế 2 kỳ: kỳ trước 162\$40, kỳ sau này 107\$00, cộng 259.40

Còn lại: 18\$70

Rượu Nam

酒南益同南

Hiệu HOA-MAI 35 phần

chai 0.75 và 0.20

Hiệu BÁT-YÊN 40 phần

chai 0.75 và 0.35

Mừng nay mới có rượu ta

Nấu loạn gạo nếp không pha chất cồn;
Uống vào mới biết là ngon.
NAM - ĐÔNG - ICH THANH HOA

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHƯỚC

Số học của Hội Trung Ương Cứu tử ở Huế đã thu được:

(Tiếp theo)

Số trước: 11.643\$33

MM. Trần Tim, 1.00

Danh Quay, 1.00

Trương Bao, 2.00

Hương Tôn, 5.00

Lê Bôn, 0.50

Hương Tay, 0.50

Hương Hoành, 0.50

Nguyễn Hòa, 0.50

Đinh Dục, 0.50

Hương Nhạc, 0.50

Ngô Đình, 1.00

Ngô Trâm, 1.00

Trần Hương, 0.50

Nguyễn Khanh, 2.00

Phạm Phiên, 0.50

Hồ Thiệt, 1.00

Lê Thuong, 0.50

Nguyễn Tiếp, 0.50

Lê Kinh, 2.00

Trần Quang Khai, 3.00

Nguyễn Văn Mỏ, 3.00

Tôn Thất Tập, 1.00

Phan Văn Hi, 1.00

Bùi Phú, 2.00

Lê Bá Sang, 1.00

Tôn Thất Đồ, 1.00

Đào Kinh Huyền, 1.00

Đoan Nhâm, 1.00

Ông Hạng, 1.00

Đoan Ngụ, 1.00

Trần Đại, 1.00

Lê Quang Tục, 1.00

Nguyễn Đàm, 1.00

Trần Văn Thái, 1.00

Hương Phương Thảo, 1.00

Cộng: 11.655\$03

(Còn nữa)

BÀ CHỨNG ĐAU BỤNG CHỮA KHÁC NHAU

Trạng cơ-bộ ta có nhiều người mắc chứng đau bụng lắm, mà ít khi được chữa khỏi. Ấy là tại thời y không biết phân biệt bộ phận nào trong bụng đã thụ bệnh, cơ thể đau bụng thì chữa bằng thuốc đau bụng thời, cho nên khó mong lành bệnh. Dưới đây đã phân biệt rõ ràng:

1. Đau vào giữa bụng, lại chói qua sau vai, rồi đau lên xuống ngang thắt lưng; y hơi lên cổ; có khi y cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là đau do-dây (đau bao tử).

2. Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rồi dứt đột; y hay đánh trướng tiện thì đồ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần; đau như thế gọi là đau bụng kinh-niên.

3. Đau chột chột trong bụng, ngày đau ngày không, ngày mất ăn, ngày không mất ăn, lúc lờ lờ thường; sắc mặt vàng vọt hay hồng hào, da bụng đầy bì bành; đau như thế gọi là đau bụng phồng-tích.

Bà chứng ấy ở Bản-hiện đều có thuốc chữa trị, hiệu nghiệm như thần, giá bán đồng nhau, mỗi lọ 0\$22. 12 lọ 2\$66, 6 lọ 1\$20. Mua buôn được trừ tiền hoa hồng.

Xin hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ, gửi cho bản hiện, sẽ gửi thuốc bằng cách hàng-hóa giao an.

Thư từ và mandat gửi:

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu:

ĐIỀU-NGUYỄN ĐAI-DUỐC-PHONG

121 hàng Đông (cửa quyền) HANOI

Giấy chứng nhận

NHAN-TẠO-HUYẾT

Có chất bổ dưỡng sức Trạng

Trên tờ báo Tiếng-Dân này, trước đã đăng nhiều bài thơ minh lý về thuốc NHAN-TẠO-HUYẾT song ai đang nghiên cứu bằng chữ Pháp thì chứng bệnh NHAN-TẠO-HUYẾT hoàn toàn khác hẳn những thí nghiệm (LABORATOIRE DE CHIMIE DE L'INDOCHINE HANOI) đã phân tích như sau:

BULLETIN D'ANALYSE

Spécialité Liquide-Hygiène NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: ĐIỀU-NGUYỄN ĐAI-DUỐC-PHONG

Marchands de drogues Sino-Annamites.

Spécialité Annamite.

Aspect: ... amil Liquide d'extrait fluide.

Odeur: ... Nul d'extrait pur.

Saveur: ... astringent sucré avec un goût légèrement amer.

Reaction: ... Acide.

Point de cong. à 100° ... 79, 80°

Centres: ... 1, 45

Analise des centres: ... (Blanche-insoluble dans eau. Soluble dans acide chlorhydrique N. contenant aucun produit minéral toxique).

CONCLUSION. - Ce produit est un extrait concentré de plantes de déterminer contenant surtout "Y plantes parmi lesquelles se trouve du ginseng. Produits actuellement annamite préparés sur les données de la pharmacopée Française à forme Française convenablement employée comme fortifiant tonique, et répugnateur des globules rouges du sang, et contre un microbe de la syphilis et de la bière.

H. HANOU 15-1 1933

Signé: ANTONINI

Thuốc NHAN-TẠO-HUYẾT bán tại mỗi chợ 1\$50 - Nhà 16 7350 (cửa ngõ) tại hiện

SINH - HUY

44 Rue Maréchal Foch - VINH

AI MUỐN MAU CON

Qui bà qui có khi huyết kém suy, sinh ra nhiều chứng bệnh; vì đó mà đường sanh sản chậm trễ; qui bà qui có muốn cho người trẻ con tươi tốt, tinh khiết điều hòa, hãy mau dùng thuốc:

KIM THÂN HOÀN (bà bổ đầu bà) hiệu BÀN TAY thì lợi bệnh liên trừ. Người có thai dùng thuốc này thì người sau đẻ rất dễ dàng, người đương tâm sử dụng thuốc này tránh khỏi các chứng sản hậu. Mỗi hộp 1\$00

ĐIỀU KINH HOÀN chủ trị đường kinh trở lại tháng có tháng không; mỗi hộp 1\$00

THUỐC HO BÀN TAY uống vào trong 10 phút thấy bớt ho, mỗi gói 0\$10.

DẦU LỢI SANH hiệu BÀN TAY (trị bệnh chứng) về lớn 0\$20 về nhỏ 0\$10.

Thư và mandat gửi cho:

M. TRẦN-ĐIỀU

Chủ-tiệm nhánh LỢI-SANH-ĐƯỜNG TOURANE

Thuốc Ho-Chiên-Thắng
Thuốc này có hiệu nghiệm rất cao, trị các chứng bệnh ho, viêm họng, viêm phổi, và các bệnh về đường hô hấp. Dùng thuốc này sẽ thấy hiệu quả ngay lập tức.

Thuốc Bạch-Thôn-Trung
Thuốc này có hiệu nghiệm rất cao, trị các chứng bệnh bạch đới, kinh nguyệt không đều, và các bệnh về phụ khoa. Dùng thuốc này sẽ thấy hiệu quả ngay lập tức.

HOA CỐ TỐT

THI QUÀ MỖI TƯƠI...

Đàn bà có thai muốn con cứng cáp, dễ đẻ, khỏi cả chứng mẹ ghê con zai thì không chỉ bằng dùng thuốc:

THIÊN-KIM-AN-THAI

100% người uống THIÊN-KIM-AN-THAI đều công nhận là Thần-dược.

Tham-thiên-Đường

BRILLANTINE VAN-HOÀ

Láng như gương
Chắc như keo

Chất tóc rất mịn, rất láng, rất dính, rất mới, không có gàu, không rụng tóc.

Mua buôn mua lẻ xin hỏi tại hiệu VÂN-HOÀ
27 Rue Gia-long - HUẾ

DẦU CHỮ THỌ

(TRỊ BÀ CHỨNG)

Đã được sở Thi-nghiệm của nhà nước và các quan thầy thuốc tây, nam công nhận là dầu tốt.

Bà con nên dùng DẦU CHỮ THỌ đã hay mà rẻ hơn dầu Ngoại-quốc, lại còn giúp ích đồng-bào về đường công thương là khác nữa.

Có bán khắp nơi.

Nhà tổng phát hành: VINH-THỌ, rue Merc-Pourpre - TOURANE

AI CẦN KIỂM ĐẠI-LÝ TRONG NAM

HIỆU THANH-THANH MỚI MỞ Ở VÀO CÁN PHỐ LƯU GÓC HAI CÕN ĐƯỜNG LỚN SAIGON, N. 28 RUE PELLERIN VÀ N. 118-120 BOULEVARD DE LA SOMME

BÁN VÀ LÀM ĐẠI LÝ:

a/ Để các thứ văn phòng và học liệu. Báo chí và sách vở bằng Pháp văn và Quốc văn có giá trị.

b/ Để các thứ giao, nhưng, kỳ, quẻ, cao, đơn, hoàn tán, và các thứ thuốc, thứ dân có danh tiếng.

c/ Các thứ hàng tư lự do người mình chế tạo và hết thảy các món hàng nội hóa khác.

Thư thân, thư pháp và các thứ công nghệ trong nước, nếu muốn cho hàng các nghị tiêu thụ trong Nam, thì xin viết thư cho:

Mr. BỒ HỒC-NHÀ, chủ nhân hiệu THANH-THANH SAIGON

NÊN CHÚ Ý ĐẶC BIỆT LÀ HIỆU THANH-THANH không những tái có tên lớn và Quảng-cổ trong các báo chí mà lại để phát triển người Cộng-hoàng đi khắp mọi địa phương để hàng mà hiệu kỳ thật làm đại lý.

ĐI HỘI CHỢ

Tháng này KHUYNN-DIỆP-BẢO không ra được vì bản-hiệu bạn cả theo hội-chợ Nam-Định. Vậy KHUYNN-DIỆP-BẢO sẽ chỉn sẽ ra nhằm vào ngày 15-1er-34

Theo Hội-chợ Nam-Định, Khuy-nh-Diệp lại được thưởng thêm DIPLOME DE MERITE

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON NHIỀU CHẤT BÒ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ sinh và các nhà thương binh...

ở Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

Cán kíp, mỗi nhà, cần có??...

Có một ông thầy thuốc ở trong nhà, không bằng chữa một hộp thuốc dán hiệu CON RẮN giá 0\$12, trị các chứng bệnh ngoài da...

VIÊN ĐỆ 11, qual de la Suisse à Hué và các chỗ bán đầu KHUYNH-ĐIỆP

AN ƯƠNG KHÔNG TIÊU

Xin hãy dùng thuốc tiêu Xê hiệu NHANH-MAI, mỗi ngày uống vài viên, được ăn cơm nhiều, và tiêu trừ các chứng bệnh...

Có bán khắp cả Đông-Pháp nơi các chỗ bán đầu Khuynh-Điệp...

plumes & poils, n'achappent pas aux cartouches GÉVELOT SOCIÉTÉ FRANÇAISE DES MUNITIONS

TRẢ LỜI Cùng ông Nguyễn-Dù, hàng Phụng sơn, Thăng-bình, Quảng Nam

Bán đầu giá bốn sớ ruộng

Đến ngày 27 tháng giêng tây năm 1934, tức là ngày 13 tháng chạp An-nam, hồi 10 giờ sáng, sẽ bán đầu giá ở Tòa Sĩ Quinbon bốn sớ ruộng...

Maison HOP-THINH Soierie & Mercerie

Bán hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lụa áo, lụa quần đơ, trắng trơn và hoa...

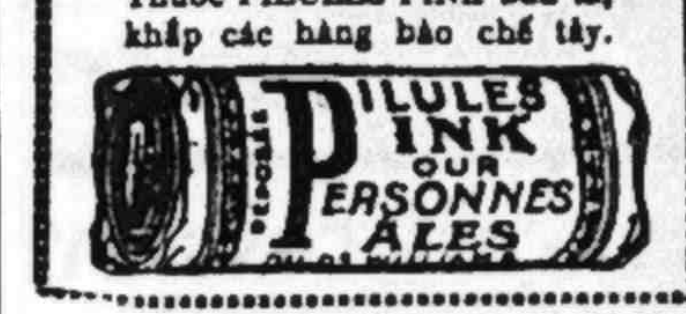
Lưu ý đến các hàng vải màn, chũn bệt thiết ngoại Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ...

Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU HOP-THINH 32 Rue des Cantonnais HANOI

CHỖ NẸN NGÂN-NGẠI. Nếu ta bị đau, không nên chỉ dùng một thứ thuốc nào...

Thuốc PILULES PINK chữa khỏi hẳn cho ta là vì những bệnh ấy sinh ra bởi thiếu máu và bộ thần kinh ta mỏi mệt...

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc rất thần hiệu để chữa bệnh thiếu máu, phiền muộn, nhọc mệt, bệnh trẻ thì lớn...

BIỂU HÀNG NGÀY TẾT

Nhưn dịp ngày Tết sắp đến, chúng tôi xin mở một cuộc rớt giá để đãi khách...

NARAINDAS BAGAMAL N 133, Rue Paul Bert à HUÉ

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm HỘI HIỆP-BỔN NƯỚC-DANH PHÁP Dưới quyền kiểm soát của Chính-phủ Đông-Pháp

Dùng sữa "LE GOSSE" Sữa «LE GOSSE» rất tốt cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

GIẢI HUYẾT ĐỘC HIỆU CHỮ THỢ CHUYỂN TRỊ: Nhức gân, Đau xương, Tê, Bại, Bạch - đới, Mày đay, Ghé, lở, và những bệnh do huyết có độc sinh ra.

CÁI NÚT CHAI (TRINH-THAM TIÊU-THUYẾT) Tác giả: MAURICE LEBLANC Dịch giả: X. V. Số 16

Chàng xoay qua ngó bên đờ đàng kia, trông cho có đờ nào cười nhạo chàng, đứng trút đồ cái giận vào nó.

Phải, nhưng làm sao ông biết được tên tôi? Vì có người gọi ông đến mấy nói về bảo tôi đến tìm ông ở...

Chàng cũng phải sửng sờ. Chàng không chối cãi, mà nói nhỏ lại: «Vậy thì bà biết?... bà biết?...»

«Sao, vậy thì không phải hẳn trước An-ba-Philê? Không, ấy là một người đờ đàng của tôi.»

Tên tôi... không cần phải biết làm gì... Chúng ta sẽ gặp nhau, và ông sẽ cần nghĩa cho tôi trước...

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)
3. Nguyễn Cẩm 2 quan, còn thì lý trưởng...

Một bài diễn văn
TOURANE. - Tại cuộc họp phiên...

Câu chuyện lập trường học
QUANG-NAM. - T. D. số 653 ra...

Được tờ kia cũng chứng cho lời
nói của chúng tôi trong số báo trước:

Chứng tỏ lại cũng thành minh rằng
về sự lập trường, thì lập thêm được trường...

XỔ SỔ QUỐC TRÁI

Lần thứ 47 (1er Decembre 1933)
Những số sau này trúng số:

Table with 5 columns of numbers: 88 597, 95 082, 103 294, 110 594, 117 664...

Những phiếu quốc trái có số ở trên này
thì được lãnh tiền tại các cơ sở...

LUẬT-BÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)
Điều thứ 109. - Những người phạm tội...

CHƯƠNG THỨ MƯỜI HAI
Mối lợi đại hình và tội trạng trị phạm...

Sách thuốc ngoại-khoa chuyên môn

Làm toán bằng chữ Quốc Ngữ
Sách này do nhà lượng y tinh...

CHẾT VÌ TÌNH

AI mắc bệnh Phong-tính như:
Dương-mai, cổ-khi, sang-độc, tim-la...

Gồm trị các bệnh trên đây một
phần, hay là lâu năm trở đi trở lại...

Đáng mừng thay!!!

Lâu nay ta hay dùng dầu trong
uống ngoài xoa để trị các bệnh ngoài...

Lê-nam-Hung Phan-thiết
Đại-ly: Hồ-vân-Chiêu Quảng-ngãi

HOÀNG-VĂN-ẤP
47 Phố Ninh-xá Bắc-ninh TONKIN

Lẩu
tiền tiền tức, buổi ra mồ...

Khi hư
đơn ba con gái ra...

Tuyệt-nọc
giữ gìn nọc như...

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG
241 Route de Hue 241 - HANOI

PHÒNG - TÍCH

Đàn ông đàn bà sức yếu thường hay
bị, khi cơn cơn, rêu rây với ham tình...

MỠ ĐINH TÀN
178 Bis Route Lachtray - HAIPHONG

PULL'OVER
à base Jacquart
Laine cae màu...

MỸ-THỊNH
Bimbeloterie-Tricolore
articles de Paris-Nouveaux-Merrierie...

TÌ VỊ
Thuốc EUPEPTASES DUPEYROUX rửa sạch...

Một tay quán phiệt, Trung-hoa
Chỉ nghĩ các ngài cũng biết, là TRƯƠNG HOẠC-LƯƠNG...

M. TRẦN - ĐẮC - SỬ
73 Phố Hàng-Gia - HANOI

KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ
Là lần thứ nhất trong nghề dệt ta...

AN-THÀNH: 41 phố Hàng Đào HANOI

Có bệnh nên chữa!
Không bệnh mạch bảo đống-bảo!

KIỀM-TINH-CHÍ-TRỢC-HOÀN I
CỐ-TINH-BỒ-THẦN-HOÀN I
Thuốc này do vị y-sĩ bên Trung-Hoa...

Hai món thuốc hay,
CỬA VỊ TÂN Y HỌC TRUNG-HOÀ MỚI PHÁT RA

1) CHÍ-THỐNG-TIẾU
TÍCH-HOÀN
Thuốc này thông trị các chứng: Phòng-tích...

2) A-CHAU BẠCH-ĐỜI-HOÀN
Thuốc này chuyên trị đàn bà do tư lý...

MỘT BỨC THƠ

(đăng nguyên-văn)
Độc-giã nên coi cho biết
Tôi nhớ coi báo thấy các quạ đều là hàng tri thức...

SINH-HUY

BỆNH ĐÀN ÔNG?
BỆNH ĐÀN BÀ?
MÔNG - TINH. - Đêm ngủ thấy...